

PARTER (Antal tilltalade: 1)**Tilltalad**

PETER Alexander Thomasson Silow, 19710905-4036
Frihetsberövande: Häktad
Onslunda 2084
273 95 Onslunda

Offentlig försvarare:

Advokat Jenny Jörwall
JÖRWALL Advokatbyrå AB
Pilgränd 2
271 42 Ystad

Åklagare

Kammaråklagare Kristoffer Nordström
Åklagarmyndigheten
Södra Skånes åklagarkammare
Box 20021
200 21 Malmö

Målsägande

1. Sekretess B, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Ombud och målsägandebiträde:

Advokat Kajsa Lunderquist
Adacta Advokatbyrå AB
Kalendegatan 7
211 35 Malmö

Ombud och målsägandebiträde genom substitution:

Advokat Martina Rifve
Adacta Advokatbyrå AB
Kalendegatan 7
211 35 Malmö

2. Sekretess C, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Ombud och målsägandebiträde:

Advokat Kajsa Lunderquist
Adacta Advokatbyrå AB
Kalendegatan 7
211 35 Malmö

Ombud och målsägandebiträde genom substitution:

Advokat Martina Rifve
Adacta Advokatbyrå AB
Kalendegatan 7
211 35 Malmö

3. Sekretess D, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Ombud och målsägandebiträde:

Advokat Kajsa Lunderquist
Adacta Advokatbyrå AB
Kalendegatan 7
211 35 Malmö

Ombud och målsägandebiträde genom substitution:

Advokat Martina Rifve
Adacta Advokatbyrå AB
Kalendegatan 7
211 35 Malmö

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 3 men 3 p brottsbalken
2020-05-01 -- 2020-07-31 (5 tillfällen)
2. Sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning, 6 kap 3 § 1 st brottsbalken i sin lydelse
före 1 juli 2018
2016-02-01 -- 2018-06-30 (10 tillfällen)
3. Sexuellt övergrepp, 6 kap 2 § 1 st brottsbalken
2020-06-01 -- 2020-07-30
4. Utnyttjande av barn för sexuell posering, 6 kap 8 § 2 st brottsbalken
2020-05-26 -- 2020-05-27 (2 tillfällen)

5. Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 2 st brottsbalken
2016-01-11 -- 2020-08-12 (4 tillfällen)

Påföljd m.m.

Fängelse 4 år 6 månader

Skadestånd

1. Peter Silow ska betala skadestånd till sekretess B med 195 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på dels 175 000 kr från den 30 juli 2020, dels 20 000 kr från den 12 augusti 2020, allt till dess betalning sker.
2. Peter Silow ska betala skadestånd till sekretess C med 195 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på dels 10 000 kr från den 27 maj 2020, dels 165 000 kr från den 31 juli 2020, dels 20 000 kr från den 11 augusti 2020, allt till dess betalning sker.
3. Peter Silow ska betala skadestånd till sekretess D med 130 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på dels 10 000 kr från den 14 juni 2016, dels 120 000 kr från den 30 juni 2018, allt till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Beslaget av gods som tagits i beslag från sekretess C ska bestå tills domen har fått laga kraft. Därefter ska godset lämnas ut till sekretess C (Polisregion Syd, Utredning 2, LPO Ystad; beslagsliggare 2020-5000-BG102820.1-27 och 29).
2. Beslaget av gods som tagits i beslag från sekretess B ska bestå tills domen har fått laga kraft. Därefter ska godset lämnas ut till sekretess B (Polisregion Syd, Utredning 2, LPO Ystad; beslagsliggare 2020-5000-BG102789.1-16 och 20-26 samt beslagsliggare 2020-5000-BG105712.1-3 och 5-8).
3. I beslag tagna datamedier förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Polisregion Syd, Utredning 2, LPO Ystad; beslagsliggare 2020-5000-BG103346.1 och 5-6, 2020-5000-BG119398.1, 2020-5000-BG119400.3, 7, 9 och 10).

Häktning m.m.

1. Peter Silow ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen har fått laga kraft mot honom.
2. Tingsrättens beslut om tillstånd till restriktioner enligt 24 kap 5 a § rättegångsbalken ska alltså gälla.

Sekretess

1. Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig för uppgifter som har lagts fram vid tingsrättens förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandenas identiteter. Detta innefattar uppgifter som kan leda till att identiteterna kan klarläggas utifrån uppgifter vid förhandlingen förebringade handlingar samt ljud- och bildupptagning av förhör. Detsamma gäller för målsägandenas identitetsuppgifter i partsbilagan till denna dom.

2. Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig för uppgifterna i läkarintyg enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål m.m. (aktbil 136, sid. 2-5) som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Advokaten Jenny Jörwall får för uppdraget som offentlig försvarare ersättning av staten med 308 418 kr. Av beloppet avser 209 119 kr arbete, 34 321 kr tidsspillan, 3 294 kr utlägg och 61 684 kr mervärdesskatt.
 2. Advokaten Kajsa Lunderquist, som vid huvudförhandlingen genom substitution delvis satt advokaten Martina Rifve i sitt ställe, får för uppdraget som målsägandebiträde för sekretess B ersättning av staten med 101 832 kr. Av beloppet avser 68 899 kr arbete, 11 088 kr tidsspillan, 1 479 kr utlägg och 20 366 kr mervärdesskatt.
 3. Advokaten Kajsa Lunderquist, som vid huvudförhandling genom substitution delvis satt advokaten Martina Rifve i sitt ställe, får för uppdraget som målsägandebiträde för sekretess C ersättning av staten med 115 252 kr. Av beloppet avser 73 245 kr arbete, 16 634 kr tidsspillan, 2 323 kr utlägg och 23 050 kr mervärdesskatt.
 4. Advokaten Kajsa Lunderquist, som vid huvudförhandlingen genom substitution delvis satt advokaten Martina Rifve i sitt ställe, får för uppdraget som målsägandebiträde för sekretess D ersättning av staten med 117 225 kr. Av beloppet avser 75 596 kr arbete, 15 660 kr tidsspillan, 2 524 kr utlägg och 23 445 kr mervärdesskatt.
 5. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.
-

BAKGRUND OCH DOMENS DISPOSITION

BAKGRUND

Den 29 september 2020 greps Peter Silow misstänkt för en rad sexualbrott och han häktades sedermera. Dessförinnan bodde han med sin hustru och tre barn i ett samhälle i Tomelilla kommun. Han arbetade sedan många år som gymnasielärare och var anställd på en skola i Ystad.

Sekretess B och sekretess C var elever på den skola som Peter Silow arbetade på och de gjorde i augusti 2020 polisanmälningar mot honom gällande sexuellt ofredande. Upprinnelsen till polisanmälningarna var att sekretess E hade gjort iakttagelser som medförde att hen förstod att Peter Silow agerade mot sekretess C på ett vis som inte var förenligt med lärarrollen. Detta medförde att sekretess E berättade för sin mamma, som också är lärare, vilket slutligen ledde fram till polisanmälningarna om sexuellt ofredande. Under polisutredningen uppkom fler brottsmisstankar samt misstanke att Peter Silow hade utsatt även en tidigare elev, sekretess D, för sexuella övergrepp. Sekretess D hade således inte själv gjort någon polisanmälan och det har framkommit att det inte var självklart för henne att medverka i utredningen. I januari 2021 åtalades Peter Silow för ett flertal fall av våldtäkt, sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning, sexuellt ofredande och utnyttjande av barn för sexuell posering, varvid sekretess B, sekretess C och sekretess D är målsägandena. Åklagaren har under huvudförhandlingen justerat en våldtäktsgärning till sexuellt övergrepp samt med rättens tillåtelse utvidgat åtalet att omfatta ytterligare ett fall av våldtäkt.

En central frågan i målet är påstående att Peter Silow allvarligt har utnyttjat att sekretess B, sekretess C och sekretess D var i beroendeställning till honom bl.a. i hans egenskap av betygsättande lärare, mentor eller handledare för dem och att han därigenom har förmått dem att företa och tåla sexuella handlingar. Vid fällande dom rubricerades en sådan gärning begången före den 1 juli 2018 som sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning medan samma slags gärning efter lagändringen bedöms som våldtäkt eller sexuellt övergrepp. De gärningar som Peter Silow har åtalats för riktade mot sekretess D är i tiden före lagändringen och åtalet omfattar därmed

påstående om brottet sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning, medan samma slags agerande riktat mot sekretess B och sekretess C är i tiden efter lagändringen och är påståenden om våldtäkt och sexuellt övergrepp. Peter Silow har erkänt att flertalet av de sexuella handlingarna har ägt rum men har han förnekat att han har utnyttjat sin lärarroll. Den omständigheten att Peter Silow var lärare m.m. för målsägandena har även betydelse för bedömningen av övriga gärningar han har åtalats för.

DOMENS DISPOSITION

Domen inleds med en sammanfattning av utgången av tingsrättens bedömning, sid. 7 f.

Därefter redogör tingsrätten för skuld- och skadestandsfrågorna hänförliga till åtalspunkterna 1.1 – 1.3, med sekretess D som målsäganden, sid. 9 ff. I denna del av domen redogörs också för de allmänna utgångspunkterna för bedömningen av när en lärare kan anses ha agerat utanför gränsen för det straffbara området vid en sexuell relation med en elev. Detta sker under rubriken ”Ramen för det straffbara området” på sid. 14 f.

I nästa avsnitt behandlas skuld- och skadestandsfrågorna hänförliga till åtalspunkterna 2.1 – 2.7, med sekretess B och sekretess C som målsägandena, sid 24 ff.

Domen avslutas med redogörelse för tingsrättens bedömning i frågan om påföljd, häktning och övriga frågor, sid 43 ff.

SAMMANFATTNING

Sammanfattningsvis har tingsrätten kommit fram till följande dom. Tingsrätten har gjort bedömningen att sekretess B, sekretess C och sekretess D har varit i beroendeställning till Peter Silow. Beroendet har uppkommit på grund av att han har varit deras examinerande lärare, mentor eller klassföreståndare, handledare och i förhållande till en av målsägandena även på grund av ett omfattande engagemang i hela hennes tillvaro. Tingsrätten har också funnit att Peter Silow allvarligt har missbrukat beroendesituationen och därigenom förmått sekretess B, sekretess C och sekretess D att delta i olika sexuella handlingar.

Peter Silow har utsatt sekretess B, sekretess C och sekretess D för liknande gärningar. De gärningar som riktades mot sekretess D var i tiden före den 1 juli 2008. Vid denna tidpunkt skedde en lagändring som innebar att gärningar som tidigare rubricerades som brottet sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning, rubriceras som våldtäkt eller sexuellt övergrepp om gärningarna har begåtts efter det att lagen ändrades. Till följd av detta har tingsrätten bedömt gärningarna riktade mot sekretess D som sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning, medan liknande gärningarna riktade mot sekretess B och sekretess C har rubricerats som våldtäkt och ett fall av sexuellt övergrepp. Vissa av gärningarna har skett genom att Peter Silow i realtid via telefon har instruerat målsäganden att utföra sexuella handlingar på sig själv. Dessa gärningar har också bedömts som våldtäkt respektive sexuellt övergrepp. Härutöver har vissa gärningar varit av mindre allvarligt slag än våldtäkt m.m., men för straffbarheten för dessa brott har också haft betydelse att målsägandena var i beroendeställning till Peter Silow.

Sammantaget har tingsrätten dömt Peter Silow för:

- tio fall av sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning samt två fall av sexuellt ofredande mot sekretess D,
- två fall av våldtäkt, två fall av utnyttjande av barn för sexuell posering och ett stort antal fall av sexuellt ofredande mot sekretess C samt

- tre fall av våldtäkt, ett fall av sexuellt övergrepp och ett stort antal fall av sexuellt ofredande mot sekretess B.

Tingsrätten har kommit fram till att det samlade straffvärdet för brotten närmar sig fem års fängelse. Vid straffmätningen har tingsrätten tagit hänsyn till att Peter Silow efter avtjänat straff med stor sannolikhet kommer att ha svårt att arbeta som lärare, eller få annan liknande anställning. På grund av detta har han dömts till 4 år 6 månaders fängelse. Tingsrätten har vidare beslutat att Peter Silow ska vara fortsatt häktad.

Slutligen har tingsrätten tillerkänt sekretess B, sekretess C och sekretess D skadestånd för kränkning samt sveda och värk med totalt 520 000 kr. Tingsrätten har inte delat Peter Silows uppfattning att beloppet skulle jämkas (sättas ned). Skälet till det är att vid allvarlig brottslighet är utrymmet för att jämka skadestånd litet och tingsrätten har ansett att det inte finns tillräckliga skäl för att begränsa Peter Silows skadeståndsskyldighet.

ÅTALSPUNKTEN 1

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Åklagarens yrkanden

Åtalspunkten 1.1

Åklagaren har yrkat att Peter Silow döms för **sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning**, 6 kap. 3 § första stycket brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2018, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har varit lärare på Ystad Gymnasium och där haft Sekretess D som elev. Peter Silow har varit betygsättande lärare, handledare och/eller mentor för henne under tidsperioden. Målsäganden har också i perioder bott hemma hos honom och åkt med honom och hans familj på semester under tidsperioden.

Peter Silow har under denna tidsperiod enligt nedan förmått Sekretess D att företa och tåla sexuella handlingar, såsom samlag och andra sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningarnas allvar är jämförliga med samlag, genom att allvarligt missbruka att målsäganden stod i beroendeställning till honom.

Det hände vid tio tillfällen under perioden den 1 februari 2016 till den 30 juni 2018 enligt nedan

Brottstid	Brottsplats	Beskrivning
2016-02-01 -- 2016-06-14	Onslunda 2084, Tomelilla kommun	Peter Silow har slickat målsägandens underliv
2016-08-15 -- 2018-06-30	Grupprum på Ystad Gymnasium, Ystad, Ystads kommun	Målsäganden har sugit på Peter Silows penis
2016-10-11	Lektionssal på Ystad Gymnasium, Ystad, Ystads kommun	Peter Silow har penetrerat målsägandens underliv med sitt finger

2017-03-06	tilltalads bil på okänd plats, Skåne län	Peter Silow har genomfört samlag med målsäganden samt att målsäganden har sugit på Peter Silows penis
2017-04-05	tilltalads bil på okänd plats, Skåne län	Målsäganden har sugit på Peter Silows penis
2017-06-24	Onslunda 2084 i Tomelilla kommun	Målsäganden har sugit på Peter Silows penis
2017-09-28	tilltalads bil på okänd plats, Skåne län	Målsäganden har sugit på Peter Silows penis
2017-10-13	tilltalads bil på okänd plats, Skåne län	Målsäganden har sugit på Peter Silows penis
2018-02-26	tilltalads bil på okänd plats, Skåne län	Målsäganden har sugit på Peter Silows penis
2018-03-22	Okänd plats, Skåne län	Målsäganden har sugit på Peter Silows penis

Peter Silow begick gärningarna med uppsåt.”

Åtalspunkten 1.2

Åklagaren har yrkat att Peter Silow döms för **sexuellt ofredande**, 6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har ofredat Sekretess D, på ett sätt som kunde förväntas kränka Sekretess D:s sexuella integritet, genom att han stack ner sin hand innanför byxorna och trosorna och rört på/vid målsägandens underliv. Det hände någon gång mellan den 11 januari 2016 och den 14 juni 2016 i Grupprum på Ystad Gymnasium, Ystad, Ystads kommun. Peter Silow var vid tiden mentor/handledare respektive betygsättande lärare för målsäganden på Ystad Gymnasium. Peter Silow begick gärningen med uppsåt.”

Åklagaren har till följd av Peter Silows inställning till gärningen gjort gällande att Peter Silow ska dömas för sexuellt ofredande även om tingsrätten anser att det inte är bevisat att Peter Silow hade handen innanför sekretess D:s kläder utan endast utanpå.

Åklagaren har gjort gällande att detta omfattas av gärningsbeskrivningen.

Åtalspunkten 1.3

Åklagaren har yrkat att Peter Silow döms för **sexuellt ofredande**, 6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har ofredat Sekretess D, på ett sätt som kunde förväntas kränka Sekretess D:s sexuella integritet, genom att han tjatat om att få se målsägandens bröst och därigenom förmått henne att ta av sig till bar överkropp och fysiskt tagit bort hennes händer och armar när hon täckte sina bröst trots att hon sa att hon inte ville visa dem för honom. Det hände någon gång mellan den 11 januari 2016 och den 14 juni 2016 på vinden i tilltalads bostad på Onslunda 2084, Tomelilla kommun. Peter Silow var vid tiden mentor/handledare respektive betygsättande lärare för målsäganden på Ystad Gymnasium. Peter Silow begick gärningen med uppsåt.”

Åklagaren har till följd av Peter Silows inställning till gärningen gjort gällande att Peter Silow ska dömas för sexuellt ofredande även om tingsrätten anser att det inte är bevisat att Peter Silow fysiskt tog bort sekretess D:s händer. Åklagaren har gjort gällande att detta omfattas av gärningsbeskrivningen.

Sekretess D:s skadeståndsanspråk

Sekretess D har begärt att Peter Silow ska betala skadestånd till henne med 130 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen på dels 10 000 kr från den 14 juni 2016, dels 120 000 kr från den 30 juni 2018, allt till dess betalning sker.

Peter Silows inställning***Åtalspunkten 1.1***

Peter Silow har redovisat följande inställning. Han har erkänt att han har haft samlag och utfört andra sexuella handlingar med sekretess D på de sätt och de platser som framgår av gärningsbeskrivningen, men vad gäller de två första gärningspåståendena har han ingen minnesbild av vid vilken tidpunkt detta har skett. Han har förnekat att han har förmått sekretess D att medverka eller tåla de sexuella handlingarna; sekretess D har medverkat i de sexuella handlingarna av egen vilja och han har inte förmått

henne att delta. Sekretess D har inte varit i beroendeställning till honom. Han har i vart fall inte haft uppsåt till brott.

Åtalspunkten 1.2

Peter Silow har förnekat att han haft handen innanför sekretess D:s kläder, men i övrigt erkänt att han har tagit på sekretess D på det vis som anges i gärningsbeskrivningen. Han har förnekat att handlandet varit ägnat att kränka sekretess D sexuellt och han har förnekat att han har haft uppsåt till brott.

Åtalspunkten 1.3

Peter Silow har förnekat gärningen. Han har erkänt att sekretess D visade bröstet för honom men det var inte han som förmådde henne till detta och han har inte fysiskt tagit bort hennes händer samt handlandet var inte ägnat att kränka henne sexuellt. Peter Silow har förnekat att han har haft uppsåt till brott.

Skadestånd

Peter Silow har bestritt skadeståndsanspråket, men vid fällande dom har han accepterat utgångspunkterna för ränteberäkningen. Han har invänt att skadeståndet under alla förhållanden ska jämkas på grund av att det samlade beloppet (omfattanden skadestånden hänförliga till åtalspunkten 2 nedan) är så högt att det skulle vara oskäligt betungande för honom ekonomiskt att betala hela beloppet.

UTREDNINGEN

Åklagaren

Förutom förhör med sekretess D och Peter Silow har på åklagarens begäran vittnesförhör hållits med rektorn Lena Schmidt, läraren Sverker Ahrent och sekretess NN 21.

Som skriftlig bevisning har åklagaren lagt fram följande handlingar m.m.

- Utdrag från Ystads Gymnasium avseende Peter Silows behörighet som lärare i förhållande till sekretess D,

- Protokoll över datamediaundersökningar,
- Fotografier från Ystads Gymnasium,
- Protokoll upprättade av polis med beskrivning av innehållet på filmer och fotografier,
- Fotografi visande Peter Silows arm.

Sekretess D

Sekretess D har åberopat samma bevisning som åklagaren till styrkande av skadeståndsanspråket.

TINGSRÄTTENS SKÄL FÖR DOMEN**Frågan om skuld åtalspunkten 1.1*****Allmänt***

Enligt 6 kap. 3 § första stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2018 ska den som förmår en person att företa eller tåla en sexuell handling genom att allvarligt missbruka att personen befinner sig i beroendeställning till gärningsmannen dömas för sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning. Tingsrätten väljer att först ta ställning till om sådana sexuella handlingar som omfattas av bestämmelsen har genomförts.

De sexuella handlingarna är bevisade

När det gäller de sexuella handlingarna som omfattas av åtalet skiljer sig sekretess D:s och Peter Silows uppgifter åt endast vad gäller den första händelsen i gärningsbeskrivningen. Peter Silow har berättat att när sekretess D har varit hemma hos honom har det hänt att han har slickat hennes underliv, men han har inte tjatat på henne för att få göra detta och han minns inte om det skedde i anslutning till att han hade köpt kläder till henne. Redan genom Peter Silows egna uppgifter framgår således att en sådan händelse som omfattas av gärningsbeskrivningen har ägt rum. Härtill kommer att sekretess D på ett trovärdigt vis har berättat om händelsen och eftersom det enligt henne var första gången som Peter Silow slickade hennes underliv finns det

inte anledning att tro att hon har misstagit sig. Det är därmed bevisat att den första sexuella handlingen har skett.

Vad sedan gäller det andra gärningspåståendet har Peter Silow bekräftat att den sexuella handlingen har inträffat men uppgett att han inte minns tidpunkten. Det framgår av utredningen att händelsen ägde rum på skolan och den kan därmed inte ha inträffat efter det att sekretess D tog studenten i juni 2018. Med beaktande av de uppgifter som sekretess D har lämnat finns det inte heller anledning att tro att händelsen var innan sommarlovet 2016. Tingsrätten anser därför att det inte finns något tvivel om att händelsen var under den period som åtalet omfattar.

Övriga sexuella handlingar som omfattas av denna åtalspunkten har både Peter Silow och sekretess D berättat om. Det finns även stöd i övrig utredning för gärningarna i form av bilder och filmer som Peter Silow har tagit vid händelserna. Tingsrätten anser därför att det inte finns något tvivel om att de resterande sexuella handlingarna har ägt rum.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten således att de sexuella handlingar som omfattas av åtalet i denna del är bevisade. Fråga är då om Peter Silow har förmått sekretess D att utföra och tåla de sexuella handlingarna genom att allvarligt ha utnyttjat att hon var i en beroendeställning till honom. Vad gäller denna fråga gör tingsrätten följande bedömning.

Ramen för det straffbara området

Enligt praxis innebär en beroendeställning att det finns ett avhängighetsförhållande mellan gärningsmannen och den andre personen. Ett exempel på en sådan relation är just en elevs förhållande till en lärare som är examinator. Beroendeställningen i ett sådant fall är att eleven är beroende av beslut som läraren kan fatta.

Beroendeställningen behöver emellertid inte vara av formellt slag utan det kan även förekomma fall där det finns inslag av frivillighet eller valfrihet som ändå kan utgöra en sådan beroendeställning som avses i bestämmelsen. Vid bedömningen av om en person är i beroendeställning till gärningsmannen kan åldersskillnad mellan

gärningsmannen och den andre personen ha betydelse. För att det straffbara området inte ska sträcka sig för långt krävs att gärningsmannen *allvarligt har missbrukat* beroendeförhållandet, dvs. handlandet ska utgöra ett maktövergrepp på den svagare personen. Detta innebär att beroendeställningen ska ha varit avgörande för, eller i vart fall starkt ha påverkat den beroendes handlande (se NJA 2015 s. 536 och de hänvisningar som finns i rättsfallet till förarbeten och litteratur).

För straffbarhet krävs således att gärningsmannen genom sitt agerande har förmått målsäganden att delta i de sexuella handlingarna, men det bör understrykas att det av förarbetena till bestämmelsen följer att ”förmå” i lagtextens mening inte innebär att gärningsmannen behöver övervinna ett motstånd hos den som utsätts för gärningen och det finns inte heller något krav på att det är gärningsmannen som har tagit initiativ till de sexuella handlingarna (se prop. 1991/92:35 s. 24 och prop. 2004/05:45 s. 141).

Sekretess D var i beroendeställning till Peter Silow

Det framgår av utredningen att Peter Silow var sekretess D:s lärare dels i biologi under årskurs 1 och 2, dels i en specialkurs i årskurs 2. Det är också klarlagt att han var sekretess D:s mentor under en period som upphörde mot slutet av årskurs 2. Av vittnesförhören med övrig skolpersonal framgår att det endast är den kursansvariga läraren som kan påverka elevens betyg och det går inte heller att överklaga ett betyg. Tingsrätten anser därmed att det inte finns något tvivel om att elever är i beroendeställning till den betygsättande läraren. Detta innebär att under både årskurs 1 och 2 var sekretess D i beroendeställning till Peter Silow i hans egenskap av examinerande lärare.

Enligt rektorn Lena Schmidt omfattade mentorskapet ansvar för elevens hela studiegång, vilket enligt henne medförde ansvar att se till dels att eleven vid behov vände sig till t.ex. elevhälsan eller syo (studievägledare), dels att se till att eleven fick hjälp om eleven riskerade att inte bli godkänd på kurser. Av detta följer att en elev således var beroende av att mentorn agerade på olika vis för att få den bästa studiegången och för att få förutsättningar att må bra under studietiden. Tingsrätten

anser därför att även mentorskapet medförde att sekretess D var i beroendeställning till Peter Silow under tiden han var mentor för henne.

Det sista året på gymnasiet var Peter Silow inte betygsättande lärare eller mentor för sekretess D. Sekretess D hade emellertid ett gymnasiearbete som han var engagerad i. Det är ostridigt att Peter Silow inte var hennes examinator i arbetet men rektorn Lena Schmidt har uppgett att han var handledare för sekretess D. Enligt Peter Silow var han inte detta formellt men han var engagerad på det viset att han öppnade och släppte in sekretess D när hon behövde tillgång till en lektionssal och han var även engagerad i hennes arbete på grund av att det var ett intressant arbete. Som framgår ovan krävs inte att beroendeställningen är av formellt slag. Den omständigheten att Peter Silow fortsatte att vara engagerad i sekretess D:s skolgång talar för att hon fortsatte vara i beroendeställning till honom. Det är också ostridigt att Peter Silow under hela sekretess D:s gymnasietid hjälpte henne med studierna i fysik och matte (vilket var ämnen som han formellt inte var hennes undervisande lärare i). Utredningen visar även att sekretess D – som var underårig - saknade ett tryggt hem och att hon till följd av detta under längre perioder bodde i Peter Silows familj och att han stöttade henne i diverse saker utanför skolan, t.ex. såg till att hon hade mat, läkarkontakter, övningskörde med henne m.m. Det finns inte heller något tvivel om att Peter Silow var införstådd med att sekretess D hade en ångestproblematik som han försökte hjälpa henne att hantera. För sekretess D måste det också ha varit väsentligt att kunna fullfölja sina gymnasiestudier, varvid hon var hänvisad till att gå kvar på skolan. Tingsrätten anser att dessa omständigheter sammantaget medför att sekretess D:s beroendeförhållande till Peter Silow pågick hela hennes gymnasietid.

Peter Silow har invänt att sekretess D inte var i beroendeställning till honom. Det finns emellertid inget tvivel om att han insåg de omständigheter som tingsrätten har redovisat ovan, som medförde att beroendeförhållandet uppkom. Peter Silow har därmed haft straffrättsligt uppsåt till att sekretess D var i en beroendeställning till honom.

Peter Silow ska dömas för sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning

Fråga är då om Peter Silow har missbrukat beroendeförhållandet på det vis som krävs för att hans handlande ska vara straffbart. Peter Silow har gjort gällande att sexuella relationer mellan en lärare och elev inte alltid innebär att läraren på ett brottsligt vis har utnyttjat situationen, även om relationen eventuellt kan anses omoralisk, och han har beskrivit att han och sekretess D haft en jämställd kärleksrelation. Det är visserligen inte uteslutet att en elev kan få en relation till en lärare utan att relationen har något avgörande samband med den beroendeställning som eleven är i. Utrymmet för detta är dock begränsat. Målet omfattar påståendet att Peter Silow inte bara har utnyttjat sin ställning i förhållande till sekretess D, utan även i förhållande till sina senare elever sekretess B och sekretess C. Som tingsrätten redovisar nedan i domen, är det klarlagt att Peter Silow har utfört sexuella handlingar även med de senare eleverna. Redan dessa omständigheter är försvårande för Peter Silow och talar för att han har utnyttjat det maktövertag som han haft som lärare för flickorna, för att få dem att delta i olika sexuella handlingar.

Sekretess D har på ett trovärdigt vis berättat om sina upplevelser av det som har inträffat och hur kontakten med Peter Silow utvecklade sig. Hennes berättelse innehåller inslag av att hon ofrivilligt, och genom påtryckningar från Peter Silow, har deltagit i sexuella handlingar. Peter Silow är emellertid inte åtalad för att ha gjort något mot sekretess D:s uttryckliga vilja. Eftersom detta inte heller är en förutsättning för att han ska anses ha missbrukat förtroendet finns det ingen anledning för tingsrätten att ta ställning till om så har varit fallet. Däremot anser tingsrätten att det genom sekretess D:s berättelse tydligt har framkommit att hennes deltagande i de sexuella handlingarna var en direkt följd av att hon var i beroendeställning till Peter Silow och att han försatte henne i en situation där hon trodde att hon inte klarade sig själv eller sina studier utan honom.

Det är ostridigt att Peter Silow lärde känna sekretess D i hans egenskap av lärare till henne när hon under hösten 2015 började gymnasiet. Sekretess D var då endast 16 år gammal. Sekretess D:s uppgift innebärande att hon under hösten 2015 började ta kontakt med Peter Silow utanför lektionstid för att ställa frågor om biologiämnet är

också ostridiga mellan parterna. Detta skedde genom att sekretess D – och ibland även andra elever – dröjde sig kvar efter lektionerna och ställde frågor samt sekretess D skickade även frågor till Peter Silow på den läroplattform som var avsedd för detta. Sekretess D:s egna inledande kontakt med Peter Silow var således endast inom ramen för hans lärarprofession.

Sekretess D har berättat att detta ledde fram till att Peter Silow föreslog att de skulle ha kontakt på Messenger istället samt att han började följa henne på Instagram. Peter Silow har vidgått att kontakterna övergick till att ske på detta vis men har varit svävande i frågan vem som tog initiativet. Sekretess D:s uppgifter framstår som trovärdiga. Hon har t.ex. detaljerat berättat att hon tog bort Peter Silow som följare på Instagram men att han uppmärksammade att han inte längre kunde se henne vilket ledde till att hon kände sig tvungen att lägga till honom som följare igen. Oavsett vem som tog dessa initiativ anser tingsrätten att konsekvensen blev att kontakterna kom att ske utanför skolans ramar och att det därmed blev svårare för utomstående att upptäcka i vilken omfattning kontakterna var mellan Peter Silow och sekretess D, vilket Peter Silow måste ha förstått.

Sekretess D har beskrivit att hon under gymnasieåren var blyg, osäker, försiktig och hade ångestproblematik. Denna beskrivning av sekretess D har bekräftats bl.a. av vittnet Sverker Ahrent som också var lärare till sekretess D. Även om Peter Silow har berättat att han inledningsvis ansåg att sekretess D i detta avseende inte skilde sig från andra elever måste det ha stått klart för honom redan i februari 2016 att sekretess D hade problem. Det har nämligen framkommit att sekretess D inför ett prov fick en ångestattack, varvid hon kontaktade Peter Silow som hjälpte henne att hantera ångesten så att hon kunde genomföra provet. Peter Silow har berättat – vilket är förenligt med sekretess D:s uppgifter – att han därefter föreslog att han skulle hjälpa sekretess D med studierna. Detta ledde fram till att han före och efter den ordinarie skoldagen studerade bl.a. fysik och matematik med henne. Detta var ämnen som han formellt inte undervisade i. Det är klarlagt att undervisningen bl.a. skedde i grupprum eller någon skolsal på den del av skolan där Peter Silow bedrev sin undervisning. Enligt Peter Silow var detta en plats på skolan där han hade dragit sig

undan de andra lärarna på grund av att han inte längre trivdes i sitt arbetslag. Detta innebar att Peter Silow såg till att han spenderade tid ensam med sekretess D på platser i skolan där risken för upptäckt var begränsad. Av de uppgifter som sekretess D och Peter Silow har lämnat framgår att den första händelsen med sexuellt innehåll var den som omfattas av åtalpunkten 1.2. Av Peter Silows egen berättelse följer att han var den som tog initiativ till denna händelse och detta skedde i samband med att han hjälpte sekretess D med studierna i ett grupprum på skolan. Även om denna händelse inte omfattas av åtalpunkten 1.1. leder den till slutsatsen att Peter Silow redan vid detta tillfälle drog nytta av att sekretess D var en skör elev med behov av hjälp i studierna och därigenom kunde han utsätta henne för sexuella närmanden.

Både Peter Silow och sekretess D har berättat att herefter fortsatte deras kontakter med de sexuella inslag som omfattas av denna åtalpunkt. Även om Peter Silow inte har vidgått att han utnyttjade att sekretess D var beroende av honom har han lämnat uppgifter som visar på att så var fallet. Det är genom hans uppgifter klarlagt att de sexuella handlingarna ofta skedde i samband med att han studerade med sekretess D eller i samband med att han på andra sätt hjälpte henne. Studierna skedde ofta på platser med lite insyn antingen i skolan eller på vinden i Peter Silows hem. Vad gäller just studierna kan det ifrågasättas om sekretess D behövde den omfattande hjälp som Peter Silow erbjöd henne; i vart fall kan behovet av att han alltid skulle vara närvarande vid studierna starkt ifrågasättas. Tingsrätten anser att Peter Silow genom erbjudande av omfattande studiehjälp istället har agerat för att skapa situationer där han kunde ha sex med sekretess D. Peter Silow har vidare försökt dölja sin och sekretess D:s relation. Han har t.ex. vidgått att vid tillfällen sekretess D åkte med honom till och från skolan satte hon sig i bilen en bit från skolan. Av de uppgifter som NN 21 har lämnat framgår att Peter Silow inför familjen gav sken av att han ansåg att sekretess D endast var ett barn som behövde hjälp. Utredningen visar även att Peter Silow såg till att han blev mentor för sekretess D och därigenom försvårade han för andra vuxna på skolan att få insyn i vad som hände. Han var också medveten om att sekretess D hade dålig relation till sina föräldrar och saknade någon annan vuxen att prata med.

Av sekretess D:s uppgifter – som har stöd av utredningen i övrigt – framgår att hon hade svårt att värja sig från Peter Silow eftersom han då ofta skuldbelade henne, blev sur och arg. Enligt sekretess D skapade detta en oro för vilka konsekvenser det skulle få för henne om hon avbröt den sexuella relationen.

Det finns ytterligare omständigheter i målet som pekar på att Peter Silow har utnyttjat sitt maktövertag mot sekretess D. Tingsrätten anser dock att redan av omständigheterna ovan är det klarlagt att Peter Silow genom att dels skapa möjligheter för det, dels försöka dölja sin relation med sekretess D och försvåra insynen, dels agerat så att sekretess D kände oro för vilka konsekvenser det skulle få om hon avbröt kontakterna med honom på ett allvarligt vis har utnyttjat hennes beroendeställning och därigenom förmått henne delta i olika sexuella handlingar. Det har varit fråga om både samlag och andra sexuella handlingar som till kränkningens allvar har varit att jämställa med samlag. Peter Silows invändning att han inte hade uppsåt till brott har inte fog för sig. Det finns inget tvivel om att Peter Silow har insett de omständigheter som ligger till grund för att hans agerande är straffbart. Åtalet är därmed styrkt och Peter Silow ska dömas för sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning vid tio tillfällen på det vis som åklagaren har gjort gällande.

Frågan om skuld åtalspunkten 1.2

Enligt 6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken döms den som genom ord eller handlande ofredar en person på ett sätt som är ägnat att kränka dennes sexuella integritet för sexuellt ofredande.

Vad gäller den påstådda sexuella handlingen skiljer sig sekretess D:s och Peter Silows uppgifter åt på den punkten att sekretess D har berättat att Peter Silow hade handen innanför hennes trosor och rörde vid hennes underliv medan Peter Silow har sagt att han smekte henne utanpå kläderna. Tingsrätten anser att sekretess D:s uppgifter även gällande denna händelse framstår som trovärdiga. Hennes berättelse i stort får stöd av övrig utredning i målet. Det finns därför inte skäl att på denna punkt komma till en annan slutsats än att det är bevisat att det har gått till så som sekretess D har berättat.

Det är således klarlagt att Peter Silow agerade i enlighet med vad som framgår av gärningsbeskrivningen.

Att röra vid en annan persons könsorgan är typiskt sett ägnat att kränka dennes sexuella integritet. Peter Silow har lämnat – visserligen vaga - uppgifter att han förvissade sig om att sekretess D inte hade något mot att han rörde vid henne. Sekretess D:s inställning till hans handlande saknar emellertid avgörande betydelse eftersom hon var i beroendeställning till honom och gärningen därmed var ägnad att kränka hennes sexuella integritet. På grund av detta ska Peter Silow dömas för gärningen och den ska rubriceras som sexuellt ofredande.

Frågan om skuld åtalpunkten 1.3

Även vad avser denna sexuella handling skiljer sig sekretess D:s och Peter Silows uppgifter åt endast gällande detaljer. Av sekretess D:s uppgifter framgår att Peter Silow tog henne på bröstet efter tjat om detta samt fysiskt avlägsnande av hennes händer, medan Peter Silow har sagt att han inte tjatade och att sekretess D själv tog bort händerna. Tingsrätten gör samma bevisvärdering gällande denna åtalpunkt som för åtalpunkten 1.2. Åtalet är därmed styrkt och gärningen ska rubriceras som sexuellt ofredande.

Frågan om skadestånd

Allmänt

Av det yrkade beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning för gärningarna i åtalpunkten 1.1, 10 000 kr ersättning för kränkning för gärningarna i åtalpunkterna 1.2 och 1.3 samt 20 000 kr ersättning för sveda och värk.

Kränkning ersättning

Eftersom Peter Silow döms för brott riktade mot sekretess D är han skadeståndsskyldig mot henne. Alla gärningar har inneburit en så allvarlig kränkning av sekretess D som krävs för att ersättning för kränkning ska dömas ut. Fråga är då vilket belopp som är skäligt.

Brottet sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning finns sedan den 1 juli 2018 inte längre utan är numera att bedöma som våldtäkt eller sexuellt övergrepp beroende på den sexuella kränkningens allvar. Ersättning för kränkning för våldtäkt är normalt högre än som tidigare dömdes ut för sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning. Enligt praxis ska ersättning för kränkning bedömas efter de principer som gäller vid tidpunkten när ersättningen fastställs (se NJA 2017 s. 938). Detta innebär att ersättningen till sekretess D för kränkning ska bestämmas efter de principer som idag gäller för våldtäkt, vid de gärningar som idag hade bedömts som våldtäkt.

När domstolen som i det förevarande fallet ska bestämma ersättning för kränkning för upprepade brottsliga handlingar som har samband med varandra och som var för sig är kränkingsgrundande, är det den samlade kränkningen som målsäganden typiskt sett har drabbats av genom angreppen som är avgörande för vilket belopp som ska dömas ut (se NJA 2018 s. 1083). Detta innebär att ersättningen till sekretess D för kränkning bör fastställas till ett gemensamt belopp för alla gärningar i åtalpunkterna 1.1 – 1.3.

Det schablonbelopp om 100 000 kr som idag normalt tillerkänns i kränkning ersättning vid våldtäkt bör med de överväganden som har redovisats ovan vara utgångspunkten vid bedömningen av vad som utgör skälig ersättning för den kränkning som sekretess D har utsatts för. Tingsrätten anser att skälig ersättning för den samlade kränkningen är det begärda beloppet om 110 000 kr.

Sveda och värk

Till skillnad från vad som gäller för fastställande av kränkning ersättning ska enligt praxis ersättning för sveda och värk som utgångspunkt fastställas enligt de principer som gällde vid tidpunkten för skadans uppkomst (se NJA 2017 s. 938). Vid våldtäktsbrott tillämpas sedan länge schabloniserade ersättningar för sveda och värk när det inte finns någon utredning om omfattningen av den skada i form av psykiskt lidande som offret har drabbats av. Eftersom gärningarna inte rubricerats som våldtäkt och ersättning för sveda och värk ska bestämmas efter de principer som gällde vid skadetillfället, är denna schablon emellertid inte direkt tillämplig vid fastställande av ersättning för sveda och värk till sekretess D. Tingsrätten ifrågasätter emellertid inte de

uppgifter som sekretess D har lämnat om sitt mående. Det är genom hennes uppgifter klarlagt att hon har lidit skada i form av psykiskt dåligt mående som berättigar henne till ersättning för sveda och värk. Brotten riktade mot sekretess D har pågått under lång tid och den begärda ersättningen om 20 000 kr framstår som skälig.

Jämkning

På de grunder som tingsrätten har redovisat nedan under bedömningen av skadestånden hänförliga till åtalspunkten 2 saknas det skäl för jämkning av Peter Silows skadeståndsskyldighet. Peter Silow ska därmed förpliktas betala skadestånd till sekretess D med totalt 130 000 kr.

Ränta

Peter Silow har accepterat utgångspunkterna för ränteberäkningen. Ränta enligt 6 § räntelagen ska därför utgå på beloppet uppdelat på det vis som sekretess D har yrkat.

ÅTALSPUNKTEN 2

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Åklagarens yrkanden

Åtalspunkten 2.1

Åklagaren har yrkat att Peter Silow döms för **sexuellt ofredande**, 6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har ofredat Sekretess C, på ett sätt som kunde förväntas kränka Sekretess C:s sexuella integritet, genom att:

- dels skicka ett stort antal elektroniska meddelanden till henne med sexuell innebörd, bland annat bestående i förklaringar om hur han ville ha sex med henne, sexuella teckningar, film- och ljudupptagningar när han onanerat respektive haft sex med en annan elev,
- dels ge henne flera föremål med tydlig sexuell prägel såsom sexleksaker.

Det hände i tidsperioden mellan den 1 januari 2020 och den 11 augusti 2020 i Sjöbo och Ystad, Skåne län. Peter Silow var vid tiden mentor och betygsättande lärare för målsäganden på Ystad Gymnasium. Peter Silow begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkten 2.2

Åklagaren har begärt att Peter Silow döms för **våldtäkt**, våldtäkt, 6 kap 1 § första stycket första meningen och tredje meningen 3 brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har genomfört en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag med Sekretess C som inte deltog frivilligt. Peter Silow har därvid penetrerat dels målsägandens underliv och anal med sina fingrar, dels onanerat genom att vidröra målsägandens underliv med en sexleksak.

Det hände någon gång mellan den 1 maj 2020 och den 31 maj 2020 i tilltalads bil vid

Ora i Sjöbo, Sjöbo kommun. Peter Silow förmådde Sekretess C att delta genom att allvarligt missbruka att målsäganden stod i beroendeställning till honom. Peter Silow var vid tiden mentor och betygsättande lärare för henne på Ystad Gymnasium. Peter Silow begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkten 2.3

Åklagaren har begärt att Peter Silow döms för ***våldtäkt***, våldtäkt, 6 kap 1 § första stycket första meningen och tredje meningen 3 brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har genomfört en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförligt med samlag med Sekretess C som inte deltog frivilligt. Peter Silow har därvid penetrerat målsägandens underliv och anal med sina fingrar samtidigt som han del av händelseförloppet hållit fast henne genom att böja henne framlänges över ett bord.

Det hände någon gång mellan den 1 juli 2020 och den 31 juli 2020 i Röddinge, Sjöbo kommun. Peter Silow förmådde Sekretess C att delta genom att allvarligt missbruka att målsäganden stod i beroendeställning till honom. Peter Silow var vid tiden mentor och betygsättande lärare för henne på Ystad Gymnasium. Peter Silow begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkten 2.4

Åklagaren har yrkat att Peter Silow döms för ***utnyttjande av barn för sexuell posering***, 6 kap 8 § andra stycket brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har förmått Sekretess C att posera sexuellt för honom. Han har därvid i ett videosamtal instruerat och förmått målsäganden att i liggande position på mage med båda händerna fatta tag om rumpan samt att gå upp på knä så att hennes bröst blottats och fatta tag om båda skinkorna samtidigt som han tittat på samt sparat foton och film av händelsen.

Poseringen var ägnad att skada målsägandens hälsa eller utveckling eftersom han vid tillfället var målsägandens mentor och betygsättande lärare. Det hände den 26 maj 2020 i Sjöbo, Sjöbo kommun. Peter Silow begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkten 2.5

Åklagaren har yrkat att Peter Silow döms för ***utnyttjande av barn för sexuell posering***, 6 kap 8 § andra stycket brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har förmått Sekretess C att posera sexuellt för honom. Han har därvid i ett videosamtal instruerat och förmått målsäganden att med sin hand vidröra på eller vid sitt underliv när hon legat naken på rygg i sin säng samtidigt som han tittat på samt sparat foton och film av händelsen.

Poseringen var ägnad att skada målsägandens hälsa eller utveckling eftersom han vid tillfället var målsägandens mentor och betygsättande lärare. Det hände den 27 maj 2020 i Sjöbo, Sjöbo kommun. Peter Silow begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkten 2.6

Åklagaren har yrkat att Peter Silow döms för ***sexuellt ofredande***, 6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har ofredat Sekretess B, på ett sätt som kunde förväntas kränka Sekretess B:s sexuella integritet, genom att

- dels skicka ett stort antal elektroniska meddelanden till henne med sexuell innebörd, bland annat bestående i förklaringar om hur han ville ha sex med henne, sexuella teckningar, film- och ljudupptagningar när han onanerat respektive haft sex med en annan elev,
- dels ge henne flera föremål med tydlig sexuell prägel såsom sexleksaker och underkläder.

Det hände i tidsperioden mellan den 2 februari 2020 och den 12 augusti 2020 i Gärsnäs och Ystad, Skåne län. Peter Silow var vid tiden mentor och betygsättande lärare för

målsäganden på Ystad Gymnasium. Peter Silow begick gärningen med uppsåt.”

Åtalspunkten 2.7

Åklagaren har väckt åtal för tre fall av våldtäkt. Under huvudförhandlingen har åklagaren utvidgat åtalet att omfatta ytterligare ett fall av våldtäkt samt inskränkt åtalet gällande en av de åtalade våldtäkterna och istället gjorde gällande att den gärningen ska rubriceras som sexuellt övergrepp. Åklagaren har delgett Peter Silow de nya misstankarna vid huvudförhandlingen samt justerade gärningsbeskrivningen.

Som åtalet slutligen har utformats har åklagaren begärt att Peter Silow döms för **våldtäkt**, 6 kap. 1 § första stycket första meningen och tredje meningen 3 brottsbalken, och **sexuellt övergrepp**, 6 kap. 2 § första stycket brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

”Peter Silow har genomfört sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningarnas allvar är jämförliga med samlag samt annan sexuell handling med Sekretess B som inte deltog frivilligt. Peter Silow har därvid i telefonsamtal instruerat och förmått Sekretess B att under icke kortvariga stunder penetrera och/eller vidröra sitt underliv med sexleksaker i form av dildos och/eller målsägandens fingrar medan han närvarat per telefon.

Det hände vid fyra tillfällen under perioden den 1 maj 2020 till den 30 juli 2020 enligt nedan.

Brottstid	Brottsplats
2020-05-01 -- 2020-05-31 (våldtäkt)	Gärsnäs och Ystad, Skåne län
Morgonen 2020-05-19 (våldtäkt)	Sängen, Gärsnäs och Ystad, Skåne län

Eftermiddagen 2020-05-19 (våldtäkt)	Duschen, Gärsnäs och Ystad, Skåne län
2020-06-01 -- 2020-07-30 (sexuellt övergrepp)	bland annat Gärsnäs, Simrishamns kommun

Peter Silow förmådde Sekretess B att delta genom att allvarligt missbruka att målsäganden stod i beroendeställning till honom. Peter Silow var vid tiden mentor och betygsättande lärare för målsäganden på Ystad Gymnasium. Peter Silow begick gärningarna med uppsåt.”

Sekretess C:s skadeståndsanspråk

Sekretess C har begärt att Peter Silow ska betala skadestånd till henne med 195 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen på dels 10 000 kr från den 27 maj 2020, dels 165 000 kr från den 31 juli 2020, dels 20 000 kr från den 11 augusti 2020, allt till dess betalning sker.

Sekretess B:s skadeståndsanspråk

Sekretess B har begärt att Peter Silow ska betala skadestånd till henne med 195 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen på dels 175 000 kr från den 30 juli 2020, dels 20 000 kr från den 12 augusti 2020, allt till dess betalning sker.

Peter Silows inställning

Åtalspunkten 2.1

Peter Silow har erkänt att han har skickat elektroniska meddelanden till sekretess C med sexuell innebörd och att han har gett henne sexleksaker. Han har invänt att kontakten har varit ömsesidig och att hans agerande inte kunde förväntas kränka sekretess C sexuellt. Peter Silow har också bestritt att han hade uppsåt till brott.

Åtalspunkten 2.2

Peter Silow har erkänt att han att han vid det aktuella tillfället penetrerade målsägandens underliv och anal med sina fingrar. Han har bestritt ansvar för brott och gjort gällande att sekretess C deltog frivilligt, att han inte allvarligt har missbrukat att

hon var i beroendeställning till honom och att hon inte var i beroendeställning till honom samt att han i vart fall inte hade uppsåt till brott.

Åtalspunkterna 2.3

Peter Silow har erkänt att han att han vid det aktuella tillfället penetrerade målsägandens underliv med sina fingrar. Han har bestritt ansvar för brott och gjort gällande att sekretess C deltog frivilligt, att han inte allvarligt har missbrukat att hon var i beroendeställning till honom och att hon inte var i beroendeställning till honom samt att han i vart fall inte hade uppsåt till brott.

Åtalspunkten 2.4 och 2.5

Peter Silow har erkänt att sekretess C har poserat för honom på det sätt som omfattas av gärningsbeskrivningarna. Han har bestritt ansvar för brott och gjort gällande att han inte har förmått henne till detta samt att det inte var ägnat att skada hennes hälsa eller utveckling. Peter Silow har gjort gällande att han i vart fall inte hade uppsåt till brott.

Åtalspunkten 2.6

Peter Silow har erkänt att han har skickat elektroniska meddelanden till sekretess C med sexuell innebörd och att han gett henne sexleksaker. Han har invänt att kontakten har varit ömsesidig och att hans agerande inte kunde förväntas kränka sekretess C sexuellt. Peter Silow har också bestritt att han hade uppsåt till brott.

Åtalspunkten 2.7

Peter Silow har förnekat gärningarna.

Skadeståndsanspråken

Peter Silow har bestritt sekretess B:s och sekretess C:s skadeståndsanspråk, men vid fällande dom har han accepterat utgångspunkterna för ränteberäkningen. Peter Silow har invänt att skadestånden under alla förhållanden ska jämkas på grund av att det samlade beloppet (omfattanden skadeståndet hänförligt till åtalspunkten 1 ovan) är så högt att det skulle vara oskäligt betungande för honom ekonomiskt att betala hela beloppet.

UTREDNINGEN**Åklagaren**

Förutom förhör med Peter Silow, sekretess B och sekretess C har på åklagarens begäran vittnesförhör hållits med lärarna Anna Lundgren och Malin Povia, rektorn Lena Schmidt samt med NN 29, sekretess E, NN 13, NN 21 och NN 30.

Som skriftliga bevis har åklagaren lagt fram följande handlingar m.m.

- Beslagsprotokoll avseende föremål som lämnats från Peter Silow till sekretess C och fotografier på dessa,
- Beslagsprotokoll avseende föremål som lämnats från Peter Silow till sekretess B och fotografier på dessa,
- Protokoll över datamedieundersökning omfattande fotografier och filmer samt beslagsprotokoll,
- Beskrivning av innehållet på bilder och filmer,
- Fotografier på sexleksaker.

Sekretess B och sekretess C

Sekretess B och sekretess C har åberopat samma bevisning som åklagaren till styrkande av skadeståndsanspråken.

Peter Silow

Peter Silow har lag fram delar av konversationer mellan sekretess B och sekretess C till stöd för att han inte ska dömas för gärningarna i åtalpunkterna 2.1. – 2.7.

Han har också lagt fram delar av konversation mellan honom och sekretess C till stöd för att han inte ska dömas för gärningarna i åtalpunkterna 2.1. – 2.5.

TINGSRÄTTENS SKÄL FÖR DOMEN**Frågan om skuld åtalspunkterna 2.1 – 2.7*****Sekreteress B och sekretess C var i beroendeställning till Peter Silow***

Åtalet med sekretess B och sekretess C som målsäganden omfattar gärningar från den 1 januari 2020 till den 12 augusti 2020. Det har betydelse för bedömningen av alla påstådda gärningar om sekretess B och sekretess C var i beroendeställning till Peter Silow och därför tar tingsrätten ställning till denna fråga först. Åklagaren har gjort gällande att beroendeställningen bestod av att Peter Silow var sekretess B:s och sekretess C:s betygsättande lärare och deras mentor, varvid gärningsbeskrivningen omfattar bl.a. påstående att Peter Silow har varit *mentor*. Rektorn Lena Schmidt har emellertid uppgett att det som tidigare kallades mentor, kallades klassföreståndare under tiden sekretess B och sekretess C gick på skolan, men det var inte någon skillnad på innehållet i mentorns och klassföreståndarens uppgifter. Detta innebär att benämningen som sådan inte är av avgörande betydelse för bedömningen.

Följande är till att börja med klarlagt om Peter Silows relation till sekretess B och sekretess C. På höstterminen 2019 började sekretess B på Ystads gymnasium. Hon hade då Peter Silow som klassföreståndare och betygsättande lärare i biologi 1. Senare under höstterminen började även sekretess C på Ystads gymnasium. Hon hade tidigare gått på en gymnasieskola i Malmö men trivdes inte på den skolan. I samband med höstlovet fick hon en plats på Ystads gymnasium och började då i samma klass som sekretess B. Även sekretess C hade således Peter Silow som klassföreståndare och betygsättande lärare i biologi 1 från hösten 2019. Under vårterminen 2020 fortsatt Peter Silow som klassföreståndare för sekretess B och sekretess C och han var också fortsatt betygsättande lärare för dem i biologi 1. Tingsrätten gör samma bedömning för sekretess B och sekretess C som tingsrätten har gjort ovan i denna dom gällande Peter Silows relation till sekretess D. Den omständigheten att han var betygsättande lärare och klassföreståndare för sekretess B och sekretess C innebar att de var i beroendeställning till honom i vart fall under årskurs 1 i gymnasiet.

Tingsrätten anser också att den ovan angivna beroendeställningen inte upphörde endast på grund av det var sommarlov. Härtill kommer att Peter Silow innan

sommaren hade knutit både sekretess B och sekretess C till sig genom att studera bl.a. matematik och fysik med dem och extrastudierna i matematik fortsatte under sommarlovet. Såvitt tingsrätten har förstått fanns det ingen annan plan än att Peter Silow skulle ha fortsatt som klassföreståndare och betygsättande lärare för sekretess B och sekretess C efter sommarlovet 2020, om hans anställning som lärare inte hade upphört i augusti 2020. Detta innebär att sekretess B och sekretess C var i beroendeställning till Peter Silow under hela den tid som åtalet omfattar.

Tingsrätten väljer att härfter gå över till bedömningen av vilka i gärningsbeskrivningarna påstådda sexuella handlingar m.m. som är bevisade.

Åklagaren har bevisat de påstådda sexuella handlingarna och sexuella kränkningarna

Sekretess B:s och sekretess C:s uppgifter ska läggas till grund för bedömningen

Förutom de sexuella handlingarna i åtalspunkten 2.7, har Peter Silow vidgått väsentliga delar av de sexuella handlingar m.m. som omfattas av åtalspunkterna 2.1 – 2.6. Även om Peter Silow har bestritt ansvar för brott talar således hans egna uppgifter för att merparten av de sexuella handlingarna m.m. har skett. Härutöver anser tingsrätten att de uppgifter som sekretess B och sekretess C har lämnat ska läggas till grund för bedömningen. Skälen för denna slutsats är följande.

Sekretess B och sekretess B har oberoende av varandra berättat om det som har inträffat under den aktuella tiden på ett trovärdigt vis. Försvaret har pekat på att det finns meddelanden mellan sekretess C och sekretess B i förundersökningen som talar för att de har pratat sig samman inför polisförhören. Tingsrätten delar inte den uppfattningen utan menar att innehållet i meddelandena snarar talar för deras uppgifter. Tingsrätten anser även att det framstår som att sekretess B och sekretess C har vinnlagt sig om att klargöra när de inte har kommit ihåg detaljer eller deras uppgifter inte har uppfattats korrekt. Det sätt på vilket både sekretess B och sekretess C har beskrivit hur Peter Silow har förhållit sig till dem, t.ex. hans sätt att skuldbelägga dem, bli sur och arg om han inte fick som han ville, svårigheterna att stå emot honom m.m. stämmer väl överens med hur sekretess D har berättat om sina upplevelser av

Peter Silow. Det finns inget som tyder på att sekretess B och sekretess C och å ena sidan samt sekretess D å andra sidan kände varandra eller har pratat med varandra. Detta innebär att målsägandenas respektive uppgifter också ger stöd åt varandras uppgifter. Deras uppgifter i detta hänseende är också väl överensstämmande med hur Peter Silows kollegor och NN 21 har beskrivit honom som person.

Vittnet NN 13 är nära anhörig till sekretess B. NN 13:s uppgifter ska därmed bedömas försiktigt. Även med en sådan försiktig bedömning anser tingsrätten att NN 13:s uppgifter ger stöd för det sekretess B har berättat. Av vittnesförhöret har framkommit att sekretess B under den aktuella tiden förändrades mycket i humöret och att NN 13 kände oro för sekretess B men inte förstod varför denna förändring hade skett. Detta stämmer väl överens med vad sekretess B har berättat om sitt mående till följd av kontakterna med Peter Silow. Av NN 13:s uppgifter framgår att sekretess B har haft svårt att prata om det som har hänt. Det som framkommit genom vittnesmålet med NN 13 om sekretess B uppgifter till vittnet stämmer väl överens med de uppgifter som sekretess B har lämnat vid huvudförhandlingen.

På samma vis har sekretess C:s uppgifter stöd av en nära anhörigs iakttagelser av målsägandens mående under den aktuella tiden. NN 20 har omvittnat att sekretess C inte mår bra under den aktuella perioden och att hon ofta var oförklarligt ledsen under tiden hon sommarjobbade. Av förhöret med NN 20 framgår även att det sekretess C berättat i efterhand för NN 20 stämmer väl överens med de uppgifter som sekretess C har lämnat vid huvudförhandlingen.

Det framgår av både målsägandenas och Peter Silows berättelser att de har varit omfattande kontakter mellan dem via bl.a. Teams, Discord, Snappchat, Messenger samt att SMS och MMS har skickats. Några kontakter via Messenger eller Snappchat, eller andra datamedier där kontakterna har skett i realtid har inte säkrats i utredningen. Däremot har kontakter via SMS och MMS lagt fram i utredningen samt beskrivningar av filmer och bilder som tagits i beslag. Innehållet i denna bevisning ger också stöd för målsägandenas uppgifter. Slutligen ger de bevisbeslag som har gjorts av föremål som Peter Silow har lämnat till sekretess B och sekretess C stöd deras uppgifter.

Den sammantagna bedömningen är att de uppgifter som sekretess B och sekretess C har lämnat är trovärdiga och har stöd i utredningen i övrigt. Sekretess B:s och sekretess C:s uppgifter ska därför läggas till grund för bedömningen av vilka sexuella handlingar och sexuella kränkningar som har skett.

Ätalspunkterna 2.1 och 2.6

På grund av de uppgifter som sekretess B och sekretess C har lämnat samt bevisningen i form av SMS, MMS, promemorior över fotografier och filmer och beslagtagna egendom är det bevisat att Peter Silow till både sekretess B och sekretess C har:

- skickat ett stort antal elektroniska meddelanden med sexuell innebörd omfattande bl.a. förklaringar hur han ville ha sex med dem,
- skickat film- och ljudupptagningar när han onanerat eller haft sex med en annan elev (än sekretess B och sekretess C),
- gett dem föremål med tydlig sexuell prägel bestående av sexleksaker.

Härutöver är det enligt tingsrätten bevisat att Peter Silow till sekretess B har skickat teckningar med sexuellt innehåll medan det är oklart om sekretess C fått någon sådan teckning.

Tingsrätten återkommer nedan till bedömning om detta agerande har varit straffbara handlingar.

Ätalspunkterna 2.2 och 2.3

Vad gäller den första händelsen vid Ora i Sjöbo är det genom sekretess C:s uppgifter - som i detta avseende är förenliga med de uppgifter som Peter Silow har lämnat - klarlagt att Peter Silow har penetrerat hennes underliv och anal med sina fingrar och att han onanerade genom att röra hennes underliv med en sexleksak. De frågor som återstår att ta ställning till gällande denna händelse är om det också är bevisat att detta har skett mot sekretess C:s vilja och Peter Silow har förmått henne att delta genom att allvarligt missbruka att hon var i en beroendeställning till honom och hur gärningen i så fall ska rubriceras. Tingsrätten återkommer nedan till bedömningen av dessa frågor.

Vad sedan gäller händelsen i Röddinge har Peter Silow förnekat att han vid detta tillfälle penetrerade sekretess C:s anal eller att han höll fast henne och böjde henne över ett bord under del av penetrationen med sina fingrar. Hans förnekande av dessa omständigheter är emellertid motbevisade genom de uppgifter som sekretess C har lämnat. Vad särskilt gäller denna händelse framgår av den skriftliga bevisningen att sekretess C i SMS till sekretess B har beskrivit att Peter Silow under en händelse med sex höll henne mot ett bord. Sekretess C:s uppgifter bekräftas således av den skriftliga bevisningen. Det är därmed klarlagt att Peter Silow vid det aktuella tillfället med fingrarna har penetrerat målsägandens underliv och anal och under del av händelseförloppet böjde och höll fast henne över ett bord. Även gällande denna händelse återkommer tingsrätten nedan till frågan om detta har skett mot sekretess C:s vilja på grund av ett allvarligt missbruk av förtroendeställningen och i så fall även till rubriceringsfrågan.

Åtalspunkterna 2.4 och 2.5

Det är ostridigt att sekretess C vid två olika tillfällen har poserat för Peter Silow och utredningen visar att poseringen har skett på det vis som anges i gärningsbeskrivningen. Det har således varit fråga om sexuella poseringar. Av de uppgifter som sekretess C har lämnat är det också styrkt att Peter Silow har förmått henne att ställa upp och genomföra de sexuella poseringarna. Av den skriftliga bevisningen framgår att Peter Silow har dokumenterat poseringarna, vilket i sig inte krävs för straffansvar. Den fråga som återstår att besvara är om det har varit fråga om brottsliga handlingar på grund av att de har varit ägnade att skada sekretess C:s hälsa och utveckling. Tingsrätten återkommer till denna fråga nedan i samband med tingsrättens ställningstaganden till vilken betydelse beroendeförhållandet ska få.

Åtalspunkten 2.7

Vad gäller dessa gärningar har Peter Silow uppgett att han visserligen haft kontakt med sekretess B i samband med ett kemiprov den 19 maj 2020 men någon sexuell handling har inte skett. Han har också berättat att vid något tillfälle när han körde bil, ringde sekretess B honom under tiden hon hade sex med sig själv. Om det har gått till på

detta viset är det oklart för tingsrätten varför Peter Silow fortsatte ett sådant samtal. Som tingsrätten har kommit fram till ovan ska sekretess B:s uppgifter läggas till grund för bedömningen, varvid tingsrätten anser att de sexuella handlingar som gärningsbeskrivningen omfattar är bevisade. Följande är genom hennes uppgifter klarlagt.

Den första händelsen var den 19 maj 2020 i samband med att sekretess B skulle ha ett prov i kemi. Före provet instruerade Peter Silow henne vid ett telefonsamtal att dels penetrera och vidröra sitt underliv med en av de sexleksaker han tidigare hade gett henne (sekretess B har pekat ut vilken av sexleksakerna hon använde), dels penetrera underlivet med fingrarna. När detta hände var sekretess B i sitt sovrum och Peter Silow var på skolan. Anledningen till att sekretess B visste att Peter Silow var på skolan var att hon fick problem att koppla upp sig på provet och Peter Silow gick till kemiläraren på skolan för att hjälpa sekretess B att bli uppkopplad. Senare under dagen efter provet instruerade Peter Silow sekretess B att ytterligare en gång penetrera sitt underliv med en annan av de sexleksaker han hade köpt till henne (sekretess B har även gällande denna gärning pekat ut vilken av sexleksakerna hon använde). Detta gjorde hon i duschen hemma i sitt hem.

Efter händelserna ovan instruerade Peter Silow sekretess B även vid ett tillfälle i slutet av maj 2020 att genomföra en sexuell handling på sig själv. Han ringde då upp henne när han var i ett klassrum på skolan och hon var hemma. Denna gång penetrerade hon underlivet med samma sexleksak som hon använde på morgonen den 19 maj 2020, medan hon hörde hur Peter Silow onanerade under tiden. Denna händelse och de två händelserna ovan pågick under förhållandevis lång tid.

Vid det sista tillfället som omfattas av gärningsbeskrivningen instruerade Peter Silow sekretess B att använda en sexleksak under ett telefonsamtal när han var på väg i bilen till Nybrostrand för att hämta en av sina söner. Det är oklart om sekretess B vid detta tillfälle hade sexleksaken i underlivet men det är klarlagt att hon vidrörde klitoris med den.

Det är således utrett att de sexuella handlingar som åklagaren har angett i gärningsbeskrivningen har ägt rum. Även gällande dessa händelser kvarstår att ta

ställning bl.a. frågan om detta har skett mot sekretess B:s vilja på grund av ett allvarligt missbruk av förtroendeställningen. Tingsrätten övergår till bedömningen av frågan om Peter Silow har missbrukat förtroendeställningen.

Peter Silow har allvarligt missbrukat beroendeförhållandet

Tingsrätten finner inte skäl att göra en annan bedömning gällande Peter Silows agerande mot sekretess B och sekretess C än vad tingsrätten har gjort gällande hans agerande mot sekretess D. Även i detta avseende har sekretess C:s och sekretess B:s uppgifter företrädde framför de uppgifter som Peter Silow har lämnat i den mån uppgifterna skiljer sig åt.

Utredningen visar att flickornas inledande kontakter – utöver lektionstid - med Peter Silow har berott på att de har varit angelägna om att prestera bra i skolan. Det framstår visserligen inte som att sekretess B och sekretess C var lika sköra som sekretess D, men båda har haft höga krav på sig själv och sekretess B har varit mycket orolig inför prov i skolan. Av förhöret med NN 13 framgår att redan på det första mötet (utvecklingssamtal) med Peter Silow under hösten 2019 var sekretess B:s oro inför prov en fråga som avhandlades. Denna oro var Peter Silow därför tidigt införstådd med.

Det faktum att sekretess C och sekretess B varit angelägna om att prestera bra har Peter Silow utnyttjat genom att erbjuda dem extra undervisning i bl.a. matematik. På så vis har han kommit att spendera allt mer tid ensam med dem och han har också sett till att deras kontakter styrdes bort från de läroplattformar som skolan erbjöd. I samband med att skolan övergick till hemundervisning tog Peter Silow initiativ till att extrastudierna skedde på bl.a. Discord istället för på Teams som skolan använde. Härigenom försvårades skolans insyn i vad som skedde. Peter Silow har vidare i vart fall medverkat till att han kunde ha kontakt med sekretess C och sekretess B via telefon och Snappchat. Han har således sett till att han kunde hålla kontakten med sekretess C och sekretess B på ett sätt som var svårt för utomstående att upptäcka.

Tingsrätten har varit frågande till behovet av Peter Silows omfattande studier med sekretess D. Vad gäller de studier som Peter Silow tog initiativ till under sommaren

2020 med både sekretess C och sekretess B framstår de som uppenbart överdrivna. Tingsrätten anser att det primära syfte för Peter Silow med detta istället var att upprätthålla kontakten med sekretess C och sekretess B, varvid han har utnyttjat situationen genom att på olika vis involvera dem i sexuella aktiviteter.

Även vad gäller sekretess C och sekretess D har Peter Silow således utnyttjat sekretess C:s och sekretess B:s vilja att lyckas med studierna m.m. och skapat möjlighet för att de sexuella handlingarna skulle kunna äga rum och han har agerat för att försvåra insynen för andra personer. Utredningen visar även att sekretess C och sekretess B har haft svårigheter att hantera situationen, känt oro för konsekvenserna att avbryta och Peter Silow har på ett påträngande vis försökt upprätthålla kontakten genom att t.ex. skuldbelägga dem. Tingsrätten anser sammantaget således att Peter Silow genom att utnyttja sin maktposition som examinerande lärare och klassföreståndare för sekretess C och sekretess B har förmått dem att delta och tåla de sexuella handlingar m.m. som tingsrätten har redovisat ovan.

Fråga återstår då att ta ställning till vilken betydelse detta ska ha för de olika gärningspåståendena.

Peter Silow ska dömas för gärningarna i åtalpunkterna 2.1 – 2.7

Åtalpunkterna 2.1 och 2.6

Det är samma lagbestämmelse som är tillämplig för dessa gärningspåståenden som för åtalpunkterna 1.2 och 1.3 ovan. Alla de handlingar som Peter Silow har utsatt sekretess C och sekretess B för är typiskt sett ägnade att kränka offrets sexuella integritet. Varken sekretess C:s eller sekretess B:s inställning till hans handlande har avgörande betydelse för bedömningen eftersom de var i beroendeställning till Peter Silow, vilket han utnyttjade. Handlingarna har därmed varit ägnade att kränka målsägandenas sexuella integritet. Åtalet är således styrkt och gärningarna ska rubriceras som sexuellt ofredande enligt 6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken. Det har varit fråga om ett stort antal brott mot vardera målsäganden.

Åtalspunkterna 2.2 och 2.3

Den som, med en person som inte deltar frivilligt, genomför samlag eller en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag döms enligt 6 kap. 1 § första stycket första meningen brottsbalken för våldtäkt. Enligt bestämmelsens första stycke tredje meningen 3. kan en person aldrig anses ha deltagit frivilligt om gärningsmannen - som i det förevarande fallet - har förmått personen att delta i de sexuella handlingarna genom att allvarligt ha utnyttjat att personen var i beroendeställning till gärningsmannen. Detta innebär att sekretess C inte deltog frivilligt i de sexuella handlingarna. Vid gärningen i åtalspunkten 2.3 har även visst tvång förekommit. De sexuella handlingarna är i kränkningshänseende att jämställa med samlag. Åtalet är därmed styrkt och gärningarna ska rubriceras som åklagaren har gjort gällande. Peter Silow ska således dömas för två fall av våldtäkt mot sekretess C.

Åtalspunkterna 2.4 och 2.5

Den som främjar att ett barn mellan 15 och 18 år deltar i en sexuell posering döms enligt 6 kap. 8 § andra stycket brottsbalken för utnyttjande av barn för sexuell posering om poseringen var ägnad att skada barnets hälsa eller utveckling. Det är klarlagt att Peter Silow har förmått sekretess C att medverka till sexuella poseringar på grund av att hon var i beroendeställning till honom. Redan på grund av dessa omständigheter var poseringarna ägnade att skada sekretess C:s hälsa och utveckling. Peter Silow ska därför dömas för gärningarna som ska rubriceras som åklagaren har gjort gällande.

Åtalspunkten 2.7, punkterna 1 - 3

Den tillämpliga straffbestämmelsen om våldtäkt är densamma som för åtalspunkterna 2.2 och 2.3 ovan. Även gällande dessa sexuella handlingar är det klarlagt att Peter Silow förmått sekretess B att delta i de sexuella handlingarna genom att allvarligt ha utnyttjat att hon var i beroendeställning till honom. För att det ska vara fråga om våldtäkt krävs att Peter Silow kan anses ha *genomfört* en sexuell handling. Med *genomfört* avses att gärningsmannen är närvarande vid den sexuella handlingen. Enligt praxis behöver detta emellertid inte innebära att gärningsmannen är på samma plats som offret utan det är tillräckligt att gärningsmannen deltar i den sexuella handlingen genom att från en annan plats t.ex. via telefon i *realtid* instruera offret att genomföra den sexuella handlingen på

sig själv (se bl.a. NJA 2015 s. 501 och RH 2018:6). Peter Silow har i realtid instruerat sekretess B att penetrera sig själv med sexleksaker och fingrarna. Han har därmed genomfört de sexuella handlingarna med henne. Tingsrätten anser också att de sexuella handlingarna i kränkningshänseende är att jämställa med samlag. Eftersom sekretess B har utnyttjats att delta på sätt som beskrivits ovan anses hon inte ha deltagit frivilligt. Åtalet är därmed styrkt och Peter Silow ska dömas för tre fall av våldtäkt mot sekretess B.

Åtalspunkten 2.7, punkten 4

Tingsrätten gör samma bedömning gällande denna gärning som vad avser gärningarna under åtalspunkterna 2.7, punkterna 1 – 3, med den skillnaden att den sexuella handlingen i denna punkten inte är att jämställa med samlag bl.a. eftersom det inte har skett någon penetration. Det är därmed inte fråga om våldtäkt utan gärningen ska istället rubriceras som sexuellt övergrepp enligt 6 kap 2 § första stycket brottsbalken.

Frågan om skadestånd

Allmänt

Av det belopp som sekretess C har begärt i skadestånd avser 20 000 kr ersättning för kränkning avseende sexuellt ofredande åtalspunkten 2.1, 150 000 kr kränkningssättning avseende våldtäkt åtalspunkterna 2.2 och 2.3, 10 000 kr kränkningssättning avseende utnyttjande av barn för sexuell posering samt 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Av det belopp som sekretess B har begärt i skadestånd avser 20 000 kr ersättning för kränkning avseende sexuellt ofredande åtalspunkten 2.6, 160 000 kr kränkningssättning avseende våldtäkt och sexuellt övergrepp åtalspunkten 2.7 samt 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Kränkningssättning

Eftersom Peter Silow döms för brott riktade mot sekretess B och sekretess C är han skadeståndsskyldig mot dem. Alla gärningar har inneburit en så allvarlig kränkning av

sekretess C och sekretess B som krävs för att ersättning för kränkning ska dömas ut. Fråga är då vilka belopp som är skäliga.

Som tingsrätten har slagit fast ovan under åtalspunkten 1 ska domstolen vid bestämmande av ersättning för kränkning för upprepade brottsliga handlingar som har samband med varandra och som var för sig är kränkingsgrundande fastställa en gemensam ersättning för den samlade kränkningen som målsäganden typiskt sett har drabbats av. Detta innebär att ersättningen till sekretess C och till sekretess B för kränkning ska fastställas till ett belopp till dem var för alla gärningar vardera av dem har utsatts för.

Vad först gäller sekretess C har hon utsatts för två våldtäkter, ett stort antal fall av sexuellt ofredande och två fall av s.k. poseringsbrott. De allvarligaste brotten som påverkar storleken av beloppet för kränkning mest, är våldtäktsbrotten.

Utgångspunkten är att i vart fall 100 000 kr döms ut i ersättning för kränkning för en våldtäkt. Vid fastställande av ersättningen för kränkning till sekretess C ska tas i beaktande att sekretess C var under 18 år vid gärningarna, att Peter Silow utnyttjade att hon var i beroendeställning till honom och vid en av våldtäkterna förekom ett visst mått av tvång. Skälig ersättning för den samlade kränkningen motsvarar det begärda beloppet om 180 000 kr.

Sekretess B har utsatt för tre våldtäkter, ett fall av sexuellt övergrepp och ett stort antal fall av sexuellt ofredande. Även om det inte förekom tvång vid någon av våldtäkterna mot sekretess B och att Peter Silow vid dessa var närvarande via telefon, anser tingsrätten att brottsligheten sammantaget varit lika kränkande för sekretess B som för sekretess C. Den ersättning om 180 000 kr som sekretess B har begärt är därmed skälig.

Sveda och värk

Den som har utsatts för våldtäkt drabbas normalt av sådana medicinska besvär – bl.a. psykiskt dåligt mående – att det är fråga om en skada som berättigar till ersättning, varvid domstolarna normalt dömer ut 15 000 kr i ersättning för sveda och värk utan

någon medicinsk utredning. Tingsrätten anser att det inte finns skäl att göra undantag från denna princip vare sig för sekretess C eller sekretess B. Deras krav är befogade och beloppen om 15 000 kr som vardera av dem har begärt för sveda och värk är skäligen.

Jämkning

Enligt 6 kap. 2 § skadeståndslagen kan skadestånd jämkas om det är oskäligt betungande med hänsyn till den skadeståndsskyldiges ekonomiska förhållanden. Av bestämmelsen följer att vid bedömningen ska hänsyn tas även till den skadelidandes behov av skadeståndet. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att utrymmet för att jämka skadestånd är begränsat och bör förekomma endast om fullt skadeståndsansvar skulle framstå som klart oskäligt (se prop. 1975:12 s. 138 f). Vad gäller skadestånd på grund av uppsåtliga brott kan jämkning normalt inte komma ifråga och utrymmet för jämkning är speciellt begränsat när det rör sig om allvarlig brottslighet som i det förevarande målet.

Eftersom tingsrätten dömer Peter Silow till ett längre fängelsestraff kan man utgå från att hans inkomster de närmsta åren är begränsade. Peter Silow har emellertid inte lagt fram någon utredning om hans övergripande ekonomiska situation. Det totala skadeståndsbeloppet är inte högre än vad som normalt kan förväntas som följd av aktuell brottslighet och målsägandenas behov av kompensation är stort. På grund av detta, och med beaktande av den restriktivitet som gäller för möjligheterna till jämkning, saknas det anledning att sätta ned skadestånden i målet.

Ränta

Peter Silow har accepterat utgångspunkterna för ränteberäkningen. Ränta enligt 6 § räntelagen ska därför utgå på beloppen uppdelat på det vis som sekretess C och sekretess B har yrkat.

PÅFÖLJD OCH HÄKTNING

PÅFÖLJD

Peter Silow döms för ett stort antal allvarliga brott riktade mot tre olika målsäganden. Den som döms för flera brott ska som utgångspunkt dömas till en gemensam påföljd för brotten. Det är en sedan länge tillämpad princip i svensk rätt att när rätten bestämmer brottens samlade straffvärde ska rätten utgå från brottet med det högsta straffvärdet och lägga till del av straffvärdet för övriga brott, varvid varje tillkommande brott får allt mindre betydelse för brottens samlade straffvärde (den s.k. asperationsprincipen, se NJA 2008 s. 359 och NJA 2009 s. 485 I-III). Detta är därmed utgångspunkterna vid tingsrättens bedömning av brottens samlade straffvärde i målet.

Utöver att det varit en objektiv förutsättning för vissa av brotten, är det en försvårande omständighet vid bedömningen av straffvärdet för brotten att Peter Silow har utnyttjat sin ställning som lärare. Vid brotten riktade mot sekretess D är de också försvårande att han sett till att han var i en position där hon hade fått ett särskilt förtroende för honom, vilket förtroende han utnyttjade. Det ska vidare beaktas att brotten har riktat sig mot personer under 18 år. Utredningen visar även att Peter Silow har varit påträngande i sitt sätt att agera och målsägandena har haft mycket svårt att värja sig mot honom. Detta är också en försvårande omständighet.

Försvaret har gjort gällande att om Peter Silow döms ska vid bestämmandet av straffvärdet för brotten hänsyn tas till att hans handlande berodde på bristande omdömesförmåga. Tingsrätten anser att Peter Silow visserligen har agerat omdömeslöst, men det finns inget i utredningen som ger stöd för att han inte hade förmåga att agera på ett annat vis. Tingsrätten anser således att det inte finns någon förmildrande omständighet hänförlig till Peter Silows omdömesförmåga.

Delar av gärningarna i åtalpunkten 1.1. som sekretess D har varit utsatt för är i princip samma slags gärningar som gärningarna i åtalpunkterna 2.2, 2.3 och 2.7 punkterna 1 – 3 som sekretess B och C varit utsatta för. På grund av den lagändring som trädde i

kraft den 1 juli 2018 bedöms gärningarna i tiden efter den 1 juli 2018 (åtalpunkterna 2.2, 2.3 och 2.7 punkterna 1-3) som våldtäkt medan gärningarna i tiden före lagändringen betraktas som mindre allvarliga brott. Detta innebär att de straffvärdemässigt allvarligaste brotten är de som rubricerats som våldtäkt, varvid tingsrätten anser att gärningarna i åtalpunkterna 2.2 och 2.3 har högst straffvärde. Dessa gärningar har var för sig ett straffvärde som med ett antal månader överstiger det lägsta straffet om två års fängelse för våldtäkt. Våldtäkterna mot sekretess C har var för sig ett straffvärde motsvarande 2 års fängelse. Straffvärdemässigt placerar sig därefter de gärningar som rubricerats som sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning och sexuellt övergrepp samt slutligen poseringsbrotten och brotten sexuellt ofredande. Med tillämpning av den s.k. asperationsprincipen anser tingsrätten att det samlade straffvärdet motsvarar ett fängelsestraff som närmar sig fem års fängelse.

När brottsmisstankarna uppdagades ställdes Peter Silow av sin arbetsgivare inför valet att bli uppsagd eller att säga upp sig, varvid han valde det senare. Det kan antas att Peter Silow efter avtjänat straff inte kan få någon anställning som lärare och att han kan ha mycket svårt att finna någon annan liknande anställning. Detta men ska i skälig omfattning beaktas vid straffmätningen. Vid långa häktetider med restriktioner kan förutsättningar finnas att ta hänsyn till detta som en förmildrande omständighet vid straffmätningen. Peter Silow har emellertid ännu inte varit häktad med restriktioner under så lång tid att det ska påverka straffmätningen (jfr NJA 2015 s. 769, NJA 2017 s. 814 och NJA 2018 s. 150).

På grund av det höga straffvärdet kan någon annan påföljd än fängelse inte komma ifråga. Peter Silow ska – med de hänsyn som angetts ovan gällande hans framtida svårigheter att arbeta - dömas till fängelse 4 år och 6 månader.

HÄKTNING M.M.

Åklagaren har begärt att Peter Silow ska vara fortsatt häktad i målet medan Peter Silow har motsatt sig detta. För våldtäkt är det inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år och tingsrätten anser att det inte är uppenbart att det saknas skäl för häktning;

flyktfara och recidivfara är inte utesluten. På grund av detta ska han vara häktad till dess domen kan verkställas.

Åklagaren har begärt fortsatt tillstånd att ålägga Peter Silow restriktioner och gjort gällande att det finns en fortsatt risk för att Peter Silow försöker kontakta och påverka sekretess B, sekretess C och sekretess D. Peter Silow har motsatt sig begäran.

När huvudförhandlingen i målet har hållits finns normalt inte längre någon risk att den tilltalade, eller sedermera dömde, kan påverka utredningen. Peter Silow har visserligen vidgått merparten av de sexuella handlingarna i målet men han har förnekat att några av de allvarligaste sexuella handlingarna som sådana. Av utredningen har framkommit att Peter Silow efter polisanmälningarna mot honom har tagit kontakt med målsägandena. På grund av detta och med beaktande av de svårigheter som sekretess B, sekretess C och sekretess D haft att stå emot Peter Silow finner tingsrätten att det fortfarande finns risk att han försöker påverka dem och därmed utredningen. På grund av detta – och då det fortfarande är proportionerligt - ska åklagarens begäran om fortsatt tillstånd att ålägga Peter Silow restriktioner bifallas.

ÖVRIGA FRÅGOR

SÄRSKILDA YRKANDEN

Förverkande

Åklagaren har begärt att i beslag tagna datamedier förverkas från Peter Silow med stöd av 36 kap. 2 § eller 3 § brottsbalken. Peter Silow har medgett yrkandet om förverkande. Tingsrätten anser att det finns skäl enligt 36 kap. 2 § brottsbalken att bifalla yrkandet om förverkande. Beslagen ska bestå.

Bevisbeslag

Åklagaren har begärt tingsrätten beslutar att beslagen av det hos sekretess B och sekretess C i beslag tagna godset (s.k. bevisbeslag) ska bestå till dess domen har fått laga kraft. Sekretess B och sekretess C har inte haft något att invända mot denna begäran. Det finns stöd i lag att låta beslagen bestå till dess att domen har fått laga kraft. Åklagarens begäran ska därför bifallas.

ERSÄTTNINGSFRÅGOR

Åklagaren har beretts tillfälle att yttra sig över försvararens och målsägandebiträdets ersättningsanspråk. Åklagaren har yttrat sig och tingsrätten har beaktat hans synpunkter. Huvudförhandlingen har pågått i nio dagar och förundersökningen har inte varit begränsad. Det har varit fråga om allvarliga brottsmisstankar och målsägandena har varit unga. Med beaktande av bl.a. dessa omständigheter anser tingsrätten att de ersättningar som försvararen och målsägandebiträdet har begärt för sina uppdrag framstår som befogade och skäliga. De ska därmed tillerkännas ersättning i enlighet med vad de har begärt. Kostnaderna för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.

SEKRETESS

Under handläggningen av målet har uppgifter som kan röja sekretess B:s, sekretess C:s och sekretess D:s identiteter varit belagda med sekretess med stöd av 25 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen. På grund av detta har också stora delar av huvudförhandlingen hållits inom stängda dörrar. Sekretessen för de uppgifter som har lagts fram vid huvudförhandling inom stängda dörrar och som rör respektive målsägandens identiteter ska bestå i målet. Sekretessen för uppgifterna i läkarutlåtande (utöver sid. 1 i utlåtandet) enligt 7 § lagen om särskild personutredning i brottmål m.m. som också har lagts fram vid huvudförhandlingen inom stängda dörrar ska också vara fortsatt tillämplig.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Se bilaga 1 (TR – 01)

Överklagande ska ställas till Hovrätten över Skåne och Blekinge, men det ska ges in till tingsrätten. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 16 april 2021.

Christina Brink

I avgörandet har deltagit rådmannen Christina Brink samt nämndemännen Monica Carlström, Tonny Rosenfors och Jan-Erik Månsson. Domarna är eniga.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19710905-4036	Datum för dom/beslut 2021-03-26
Efternamn Silow	Förnamn PETER Alexander Thomasson

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2020-09-29	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Bollhusgatan 16
Telefon
0411-691 00

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress
Box 114
271 23 Ystad

E-post

Webbplats
www.domstol.se

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.